

KFS

Hovedopgaver for KFS

Koordinerende Funktion for Specialundervisning
- en fælleskommunal enhed

i

Hovedstadsregionen

1. Formål	3
2. Hovedopgaver i forbindelse med udviklingsplaner	3
3. Kommunernes forpligtelser	4
4. Organisering og styring.....	4
5. Koordination af specialundervisningstilbud	5
6. Visitation og revisitation.....	5
7. Supportordningen.....	7
8. Overblik	9
9. Kvalitet.....	9
10. Formidling	12

1. Formål

Ansvar for de amtslige opgaver inden for specialundervisningen overføres med kommunalreformen til kommunerne. Kommunalreformen er en opgave- og strukturereform, der medfører et øget koordinationsbehov mellem kommuner og netværk.

I denne forbindelse er Koordinerende Funktion for Specialundervisning (KFS) en support- og udviklingsenhed, som i en overgangsperiode skal sikre den nødvendige systematiske dialog og koordinering mellem kommunerne

KFS skal medvirke til understøttelse af forsyningsforpligtigelsen, løbende kvalitetssikring og realiseringen af udvidet rummelighed for specialundervisningsområdet i den fremtidige kommunale og netværksbaserede struktur.

2. Hovedopgaver i forbindelse med udviklingsplaner

KFS's hovedopgaver er at bistå kommunerne med:

1. At *koordinere, skabe overblik og holde fokus* på den i fællesskab besluttede *udviklingsplan* for specialundervisning. Dette gøres ved at bistå med harmonisering af tilbudsstrukturen. Herunder:
 - Understøtte rummelighedsinitiativer
 - Udarbejde fælles principper for registrering og opgørelse af tilbud fordelt efter målgruppe, antal tilbud/elever og tilbuddets indhold
 - Registrere behovsprognoser på området
 - Understøtte og koordinere kommunernes arbejde med redegørelser og rammeplaner
2. At *rådgive, vejlede og koordinere* ved den kommunale visitation og hjemtagelse til specialundervisningstilbud.
3. At *vedligeholde, dokumentere og udvikle kvaliteten* i specialundervisningen:
 - § *Faglig support af udpegede specialister*
 - § *Deltagelse i faglige netværk*
 - § *Kompetenceudvikling* for at sikre, at de nødvendige specialpædagogiske kompetencer er til rådighed
 - § At opsamle og formidle *ny viden* som har dokumenteret en relevant effekt
 - § Deltage i udvikling af *nye metoder* på specialundervisningsområdet

§ følge med i, bidrage til og videreformidle fra det nationale VISO o. lign.

3. Kommunernes forpligtelser

Deltagelse i KFS forpligter kommunerne til at:

- § Indsende de oplysninger om udbud og efterspørgsel efter specialundervisningstilbud, herunder i indhold og kvalitet, som KFS anmoder om
- § Indsende nødvendigt prognosemateriale til brug for udviklingsplaner og koordinering af visitation mv.
- § Informere om egne specialundervisningstilbud mht. antal, målgruppe og indholdsbeskrivelse til brug for det internetbaserede Overblik.
- § Indgå i dialog med KFS for at afstemme egne rammeplaner så de matcher den vedtagne overordnede tilbudsstruktur i Hovedstadsregionen
- § Deltage i udarbejdelse og evaluering af udviklingsplan for specialundervisning, herunder en fælleskommunal hjemtagelsesstrategi
- § Medfinansiere KFS efter de aftalte retningslinier
- § Samarbejde med KFS om koordinering af visitationen af de elever, som netværket ikke selv kan undervise
- § Indgå i den nødvendige koordinering i regi af KFS af netværkets udbygningsplaner – og implementering
- § Lade sig repræsentere i den nødvendige mødevirksomhed for at gennemføre ovenstående koordinering.

4. Organisering og styring

Den daglige styring af KFS foreslås varetaget af en administrativ styregruppe, der refererer til KKR.

Den administrative styregruppe består af en forvaltningsdirektør valgt af hvert netværk samt af forvaltningsdirektøren i KFS's værtskommune og formanden for KKR's embedsmandsudvalg på børne- og kulturområdet. Styregruppen konstituerer sig selv med formand og næstformand. Styregruppen udarbejder kommissorium og årlig beretning over KFS's igangværende og ønskede aktiviteter. KFS er sekretariat for styregruppen. Kommissorium og vedtægter og den årlige beretning skal endeligt godkendes af KKR.

Hillerød kommune bliver vært for KFS og står formelt som arbejdsgiver for de ansatte.

5. Koordination af specialundervisningstilbud

KFS er blandt andet oprettet for at etablere en procedure, hvor KFS aktivt skal medvirke i den proces om rammeaftaler, som er beskrevet i lovgivningen mellem region og kommuner.

Til hjælp for koordinationen af kommunernes årlige redegørelse over udbud og efterspørgsel udarbejder KFS de fornødne vejledninger og indberetningskemaer, som kommunerne kan benytte sig af. Redegørelserne er til brug for de enkelte netværk til støtte for deres arbejde med at gøre netværket selvforsynende med det nødvendige antal specialundervisningstilbud inden for de forskellige målgrupper af elever, således som det er aftalt i den i fællesskab besluttede *udviklingsplan* for specialundervisning.

6. Visitation og revisitation

KFS deltager med kommunernes accept udelukkende som en rådgivende, vejledende og koordinerende instans i forbindelse med visitation og revisitation til den vidtgående specialundervisning.

Styregruppen for KFS tager hvert år tager stilling til, i hvilket omfang og med hvilken vægt koordineringen skal fremme den vedtagne udviklingsplan.

Den årligt tilbagevendende visitationsproces vil være en vigtig medvirkende funktion til, at anbefalingerne i hovedrapporten for Fremtidens Specialundervisning vil kunne gennemføres. KFS har en væsentlig rolle i denne proces. Koordinering og samarbejde i kommuner og netværk skal i denne proces støtte op om de fælles intentioner om, at netværkene 1-8 over tid skal udvikle sig til selv at kunne løse de fleste specialundervisningsopgaver inden for egne rammer.

Udnyttelse af enkelte kommuners og netværks ledige kapacitet vil være en koordinationsopgave for KFS. Det vil være KFS's forpligtigelse løbende at holde styregruppen orienteret om status på undervisningstilbuddenes mulighed for at rumme de henviste elever.

KFS vil med udgangspunkt i de årligt udarbejdede kommunale redegørelser som et styringsredskab i visitationsprocessen kunne medvirke med rådgivning og vejledning i forhold til en optimal udnyttelse af de givne specialundervisningstilbud. KFS vil skulle opbygge og vedligeholde det webbaserede Overblik for hele regionen over alle eksisterende specialundervisningstilbud og disses kapacitet og aktuelle muligheder for at løse diverse undervisningsopgaver. Overblikket vil være et

ganske væsentligt værktøj for kommuner, netværk og KFS i arbejdet med de årlige visitationer og re-visitationer.

Supportfunktionen, således som den er beskrevet efterfølgende, vil ud over at være en løbende mulighed for støtte til normalsystemets lærere og pædagoger være en brugbar støttefunktion i opbygning og etablering af nye undervisningstilbud.

Organisatorisk skal processen omkring de årlige visitationer og re-visitationer understøttes af en fast faglig repræsentation, som dækker kommuner, netværk og region.

En repræsentation for PPR-lederne i de otte netværk vil med KFS som bindeled være deltagere i en fordelingsopgave af indstillede elever.

Styregruppen sørger for, at der udpeges en PPR repræsentation fra hvert netværk, en person med specialpædagogisk indsigt. Personen repræsenterer netværket og er formidler af diverse problematikker, synspunkter og behov fra de enkelte kommuner i netværket til KFS og til andre netværk via KFS. Denne PPR repræsentation vil kunne suppleres med viden fra psykologer, der er tilknyttet specialundervisningstilbuddene, repræsentanter for børnepsykiatrisk afdeling og andre med fagspecifikke kompetencer.

Disse skiftende grupperinger vil således kunne udgøre et brugbart fagligt fundament for de visitationer, der ikke synes at være entydigt defineret. De nævnte personkredse vil kunne bidrage med fagligt relevante synspunkter og aktuel viden om de eksisterende tilbud, der er nødvendige for en god visitation.

Netværksrepræsentanterne deltager med KFS som koordinator i udarbejdelse af en plan til fordeling af de henviste elever til eksisterende tilbud. Alternativt orienteres styregruppen for KFS om, at der i kommunerne er behov for, at der arbejdes med etablering af nye tilbud, eller at tilbud indskrænkes til fordel for rummelighedsinitiativer.

Det årligt tilbagevendende visitationsforløb kan ses opdelt i tre niveauer: Kommunen, netværket og på tværs af netværk/regionalt. Kommunerne vurderer hver for sig deres respektive behov for specialundervisnings-tilbud. Hvis behovet ikke kan løses inden for kommunens egne kommunale tilbud, vurderes mulighederne i netværket. Netværket arbejder for, at specialundervisningstilbudene tilpasses netværkets samlede behov, således at det aftales indbyrdes, hvilke tilbud der kan løses i de forskellige kommuner til brug for hele netværket. De undervisningsopgaver, der ikke kan løses indenfor netværket, vil enten være undervisningsopgaver, der skal etableres over tid eller være så specielle, at det kun kan løses på tværs af netværk eller regionalt.

Det er i vekselvirkningen mellem og tilpasningen af de tre niveauer, at KFS i samspil med de udpegede repræsentanter for de otte netværk vil skulle bidrage med koordinering, rådgivning og vejledning.

Visitationen vil hvert år skulle evalueres i forhold til de faktorer, der giver den fagligt set bedste løsning for eleven og mulighederne for at kunne forudse hvilke pladsmæssige udfordringer og tilpasninger, der skal medtænkes. KFS forestår med kommunernes accept en sådan evaluering, der på sigt kan kvalificere visitationerne og prognoserne i en grad, der gør styregruppen i stand til at håndtere en målfastsat langtidsplanlægning.

Det er forventningen, at KFS's koordinerende indsats i forbindelse med visitationerne over tid vil være faldende. KFS's koordinerende indsats i forhold til visitationsprocessen vil efterhånden kun omfatte de meget specielle enkeltstående visitationer, der kun kan løses på tværs af netværk eller på regionsniveau.

7. Supportordningen

Supportordningen omhandler faglig vidensformidling mellem den vidtgående og den almene undervisning af konkrete elever. Ordningen forankres i KFS.

Supportordningen tager sit afsæt i tanken om, at specialskoler/-tilbud udvikler til at blive kompetencecentre.

Supportkonsulenter, psykologer og andre videnspersoner er alle tilknyttet specialundervisningstilbuddene (Asperger/autisme, ADHD/DAMP, svære læsevanskeligheder, svære talevanskeligheder, svære generelle indlæringsvanskeligheder og svære bevægevanskeligheder). Supportordningen kan dels være medvirkende til kompetenceudvikling af personalet i kommunernes almene skoler, dels være et understøttende element ved opbygningen af nye nødvendige specialundervisningstilbud i kommuner og netværk.

Succesfaktorer

Supportordningens succes beror på følgende faktorer:

- At supportkonsulenterne har tæt praksistilknytning i egen undervisningshverdag
- At supportordningen er forhåndsfinansieret af kommuner/netværk
- At support kan iværksættes hurtigt
- At kommunikation og oplysning om ordningen er teknologibaseret og dermed hurtig og let tilgængelig
- At ordningen er administrativ enkel.

Da supportordningen skal leve op til de nævnte succesfaktorer må konsulenterne være udpeget på forhånd (ved skoleårets start). Som udgangspunkt skal konsulenterne være fast tilknyttet korpset for her at kunne drage nytte af fælles erfaringsudveksling og kursusforløb for konsulenterne.

Forhåndsfinansieringen er nødvendig, men kan etableres på mere eller mindre solidarisk grundlag. Den enkleste form er, at kommunerne betaler en andel baseret på antallet af 0-16 årige i kommunen. Et alternativ er, at den enkelte kommune eller et netværk forhåndstegner sig og betaler for et antal supportforløb, en klippekortsordning som løber for et år ad gangen. Dette vil kunne indebære, at man muligvis ikke får ret i dette skøn, således at supportmuligheden ikke modsvarer det faktiske behov. For i nogen grad at modvirke dette kunne der indtænkes en kombination af de to modeller med en klippekortsordning og et antal supportforløb, der efter fælleskommunal aftale blev tilbageholdt til ekstraordinær fordeling midt i skoleåret.

Supportordningens grundtydelser

Grundtydelserne vil være omfattet af en forhåndsfinansiering:

- § ”Lærer-til-lærer” råd og vejledning: Små forløb for undervisere og pædagoger i almenundervisningen. Fokus er først og fremmest den nære praksisrelaterede dagligdag.
- § Pædagogisk råd og vejledning til daginstitutionspersonale.
- § Fællesoplæg i form af korte psykologoplæg til mindre grupper af lærere og pædagoger.

Supportordningens virksomhed i øvrigt

Supportordningens virksomhed i øvrigt vil i visse tilfælde kunne omfattes af en forhånds-finansiering, men med mere omfattende kompetenceudvikling vil ordningens økonomi ikke være tilstrækkelig, hvorfor der aftales tilkøb af kursusforløb:

- § Kursusvirksomhed i form af hel- og halvdagskurser – etableret i samarbejde med div. kursus/efteruddannelsesudbydere.
- § Længere kursusforløb omkring specifikke målgrupper – skræddersyet i samarbejde mellem modtager og supportordning.
- § Støtte til etablering af nye tiltag.
- § Kursus-på-job virksomhed

Evaluering

Hvert supportforløb evalueres skriftligt af modtageren. Der udfærdiges årligt en samlet evaluering. Her opsamles ønsker for nye tiltag under ordningen. Evalueringen formidles til kommuner/netværk via styregruppen for KFS.

Relation til VISO

KFS formidler initiativer i og udviklingen af det nationale VISO videre til kommuner og netværk.

8. Overblik

Som støttefunktion til kommunernes visitation og koordineringsopgave i forhold til udbygningen af den overordnede tilbudsstruktur er et lettilgængeligt overblik over samtlige specialundervisnings-tilbud i hovedstadsregionen et væsentligt og nødvendigt værktøj.

KFS's koordineringsopgave i forhold til den vedtagne udviklingsplan vil ligeledes være betinget af en opdateret og entydig beskrevet oversigt over den samlede specialundervisning.

Til dette brug udbygges det etablerede Overblik, der har været i funktion i Frederiksborg Amt, til at omfatte hele hovedstadsregionen. KFS varetager en overordnet funktion i forhold til etablering, vedligeholdelse og udvikling af et sådant webbaseret Overblik.

KFS står for opbygning af hjemmesiden. Dette tager sit udgangspunkt i den aftalte netværksstruktur.

KFS samarbejder med IT-firma om løbende udvikling af ny hjemmeside. Københavns Amt, Københavns og Frederiksberg Kommuner og Bornholm indgår som aftalt i arbejdet med at indsamle og indskrive oplysninger, der kompletterer det samlede Overblik.

Informationerne indarbejdes i Overblikket, som således på sigt får den ønskede bredde og dybde til at udgøre et brugbart fælles planlægningsværktøj.

KFS varetager i samarbejde med de respektive netværk en årlig vedligeholdelse og udbygning af Overblikket.

9. Kvalitet

Den kvalitet, der hidtil har ligget i opgaven omkring drift og fremdrift af den vidtgående specialundervisning, er det væsentligt at sikre i en ny kommunal struktur.

Kvaliteten i opgaveløsningen skal også i en ny struktur vedligeholdes, dokumenteres og udvikles såvel som evalueres.

Nedenstående er fokusområder for dette arbejde i relation til KFS:

- Skoleudvikling
- Kompetenceudvikling
- Forskningstilknytning
- Projekttilknytning
- Faglige netværk.

Skoleudvikling

I en fremtidig struktur vil det være af stor værdi, at udviklingen i specialundervisningstilbuddene fortsat understøttes, således at tiltag og udviklingsretninger formidles, udveksles og kvalificeres i forhold til den aftalte udviklingsplan, der baserer sig på en opbygning af 8 geografiske netværk.

Specialundervisningstilbuddene vil derfor have behov for fællesskaber, hvor fagligheden kan fastholdes.

KFS har en opgave med dannelse af faglige netværk, der fastholder kontakt mellem tilbuddene.

Det er nærliggende, at den kvalitet og erfaring, der ligger i specialundervisningstilbuddene kan komme de almene skoler til del. Det handler konkret om tværfagligt samarbejde, om undervisningsdifferentiering, om undervisningsplaner og om forældresamarbejde mv. Specialtilundervisningsbuddenes ledelse og personale må støttes i en bevidstgørelse om denne delvist ændrede rolle som kompetencecentre. Denne udgående funktion sættes i entydig relation til den beskrevne supportordning. Udviklingen i skolenetværkene understøttes af KFS.

Kompetenceudvikling

I den nuværende kommunale specialundervisning vil der opstå behov for tilegnelse af specialviden i takt med, at flere elevgrupper eller dele af disse rummes i alment skolen. KFS kan indgå som sparringspartner i forhold til CVU-konstruktionen.

En vigtig opgave for KFS er at være lydhør over for behov for kompetenceudvikling inden for specialundervisningen. Da ansøgerfeltet vil være relativt lille, ligger der en vigtig opgave for KFS i at koordinere diverse tiltag indenfor regionen i relation til CVU og lignende udbydere.

Forskningstilknytning

Det er væsentligt, at KFS er knyttet til og opdateret på det specialpædagogiske forskningsområde, således at viden kan opsamles og ikke mindst formidles. Det drejer sig om såvel national som international forskning.

Den faglige kontakt til DPU er det vigtigt at fastholde og udbygge. Særdeles aktuelt er den fireårige effektundersøgelse (2005-2009): Strategisk program for velfærdsforskning: "Specialpædagogiske indsatsformer og deres effekt" ved Danmarks Pædagogiske Universitet og Amterne og Kommunernes Forskningsinstitut. Denne opgave gennemføres med professor Niels Egelund som hovedansvarlig. KFS kan være formidlende i forhold til kommuner og undervisningsinstitutioner på forskningsfeltet.

KFS kan medvirke til at arrangere konferencer for mange personalegrupper og således formidle forskning og tiltag. KFS-personalet skal ligeledes kunne deltage i konferencer, være ajourført på litteratur og tidsskrifter. Fokus skal være på de undervisningsområder, der dækker den tidligere vidtgående specialundervisning samt tilgrænsende områder i feltet omkring elever med svære socio-emotionelle vanskeligheder.

Projektdeltagelse

KFS skal være på forkant med mulig involvering i specialpædagogiske projekter – såvel nationale som internationale – og være opøgende på de økonomiske tilskudsmuligheder omkring disse, ikke mindst omkring EU's forskellige støtteprogrammer. KFS kan være koordinerende og formidlende part i relation til sådanne. Nu og i den nærmeste fremtid vil der især i EU-regi være muligheder for søgning om midler til deltagelse i projekter til fremme af inklusion.

Også KVIS-programmets eventuelle afløsning ved KL skal understøttes, formidles og koordineres i samarbejde med KFS, således at kommunerne og specialundervisningstilbuddene løbende opdateres.

Faglige netværk

KFS skal som en del af kvalitetssikring og udvikling medvirke til at fastholde eksisterende og nye faglige netværk. Dette vil være af meget stor betydning i en fremtid, hvor man på alle niveauer vil opleve at skulle etablere sig i nye strukturer og relationer. Den vidtgående specialundervisning indgår p.t. i mange etablerede relationer, hvor det fortsat er væsentligt at bevare kontakten:

- § Monofaglige netværk der omfatter ledere, forskellige personalegrupper og psykologer på institutionsplan, i kommunerne, i netværk, i regionen og på landsplan
- § Tværfaglige og tværsektorielle netværk inden for den eksisterende geografi omfattende specialrådgivningsenheder, voksenspecialundervisning, UU-centre m.fl.
- § Øvrige netværk som hjerneskadecentre, rehabiliteringsenheder o.a., der på nuværende tidspunkt skal søges i regionen og på landsplan, samt relationen til VISO og Undervisningsministeriet.

KFS skal følge funktionen af og eventuelt medvirke ved koordination mellem sådanne faglige netværk.

10. Formidling

Da KFS skal betjene et stort og komplekst felt af interessenter, vil en umiddelbar tilgængelighed være en absolut forudsætning.

Det vil være nærliggende gradvist at omdanne den eksisterende projekt-hjemmeside: www.fremtidensspecialundervisning.dk til brug for synliggørelse af aktiviteter omkring KFS. Indholdet vil være al virksomhed omkring KFS, altså såvel den udadgående virksomhed som kommissorium, styrelse, organisation mv.